

Handlingsplan suicidprevention

2023

Innehåll

Innehåll	2
Handlingsplan suicidprevention	3
Bakgrund.....	3
Kartläggning och nulägesanalys.....	3
Preventionsnivåer	3
Suicidpreventiva insatser	4
Utbildning.....	4
Suicidpreventiva program i skolan, YAM	4
Information på webbplatser.....	4
Informationskampanjer	5
Kommunövergripande rutiner	5
Verksamhetsanpassade rutiner	5
Stöd för chefer.....	6
Analysera risker för suicid i fysisk miljö	6
Rutiner för risker för suicid i fysisk miljö	6
Samverkan suicidprevention	6
Genomförande.....	7

Handlingsplan suicidprevention

Bakgrund

Det övergripande målet i Katrineholms kommuns suicidpreventionsstrategi är att:

Ingen person ska hamna i en sådan utsatt situation att suicid ses som den enda utvägen

För att arbeta med det övergripande målet finns nio strategiska åtgärdsområden:

1. Främja goda livchanser för mindre gynnade grupper
2. Minska alkoholkonsumtionen i befolkningen och i högriskgrupper för suicid
3. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid
4. Se suicid som psykologisk olycka
5. Förbättra medicinska, psykologiska och psykosociala insatser
6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Höja kompetensen hos personal och andra nyckelpersoner
8. Genomföra händelseanalyser efter suicid
9. Stödja frivilligorganisationer

Det övergripande målet och de nio åtgärdsområdena ligger till grund för det suicidpreventiva arbetet i Katrineholms kommun. ([Katrineholms kommuns suicidpreventionsstrategi KF 2022-09-19 § 99](#))

Kartläggning och nulägesanalys

En kartläggning av förvaltningarnas suicidpreventionsarbete genomfördes under hösten 2022. Utifrån kartläggningen och ovanstående åtgärdsområden framträder nedanstående områden där det finns ett behov av att stärka det suicidpreventiva arbetet.

- Genomföra informations, utbildnings- och kompetenshöjande insatser
- Ta fram och implementera rutiner och riktlinjer
- Arbeta med att förebygga suicid i fysisk miljö
- Utveckla intern och extern samverkan

Den genomförda kartläggningen och nulägesanalysen ligger till grund för handlingsplanen

Preventionsnivåer

Insatser och åtgärder inom det förebyggande området delas ofta in i tre nivåer.

- Universell nivå: Insatser riktade till hela befolkningen/medarbetare, innan problem har uppstått. T.ex. öka kunskap om psykisk ohälsa och suicid, införa självmordspreventiva program i skolan, göra förändringar i den fysiska miljön och minska tillgången till medel för att hindra suicidhandlingar.
- Selektiv nivå: Insatser riktade direkt eller indirekt till grupper i utsatthet för suicidrisk. T.ex. motverka ensamhet bland äldre, tillförsäkra att skolor, äldreomsorg,

socialtjänst har rutiner för hur de ska handla när elev försökt eller begått suicid, utbilda personalen i suicidprevention

- Indikerad nivå: Insatser riktade till individer med suicidrisk. T.ex. tidig upptäckt och vård, åtgärder för att minska sociala och psykologiska problem

Aktuell forskning visar att suicidpreventiva insatser som består av flera olika komponenter, d.v.s. olika insatser på olika nivåer, har större chans att nå resultat. Den granskade forskningen visar således att det mest effektiva sättet att förebygga suicid är att implementera flera åtgärder på flera nivåer samtidigt. De rekommenderade suicidpreventiva insatserna i handlingsplanen har sin utgångspunkt i [Nationellt Centrum för Suicidforskning och Prevention \(NASP\)](#).

Suicidpreventiva insatser

Nedan följer de insatser som ska genomföras, ansvariga förvaltningar, åtgärdsområde i suicidpreventionsstrategin, hur insatserna ska följas upp samt vilken/vilka preventionsnivåer som berörs.

Utbildning

Erbjuda grundutbildning i suicidprevention för samtliga medarbetare i Katrineholms kommun. Erbjudna vidareutbildningar i suicidprevention för nyckelpersoner. Utbildningarna presenteras på intranätet [Suicidprevention | Katrineholms kommun Intranät](#)

Ansvariga förvaltningar: Samtliga förvaltningar

Åtgärdsområde:

5. Förbättra medicinska, psykologiska och psykosociala insatser
6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Höja kompetensen hos personal och andra nyckelpersoner

Uppföljning: Antal erbjudna utbildningar och föreläsningar. Antal utbildade per förvaltning i grundutbildning (E-utbildningen), deltagare på föreläsningar.

Preventionsnivå: Universell och selektiv

Suicidpreventiva program i skolan, YAM

Genomföra YAM i åk 8 på alla skolor i Katrineholm

Ansvarig förvaltning: Bildningsförvaltningen

Åtgärdsområde:

5. Förbättra medicinska, psykologiska och psykosociala insatser

Uppföljning: Antal skolor och klasser/elever

Preventionsnivå: Universell

Information på webbplatser

Ge information på kommunens externa webbplats samt intranätet kring hur kommunen arbetar med suicidprevention samt var man kan få stöd och hjälp.

Ansvariga förvaltningar: Kommunledningsförvaltningen i samverkan med samtliga förvaltningar

Åtgärdsområde:

6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Höja kompetensen hos personal och andra nyckelpersoner

Uppföljning: Genomfört samt antal besökare på webbplatser

Preventionsnivå: Universell

Informationskampanjer

Genomföra informationskampanjer riktade till kommunens invånare samt medarbetare för att sprida kunskap och fakta. Till exempel genom att uppmärksamma och anordna aktiviteter i samband med den suicidpreventiva dagen, 10 september samt världshälsodagen för psykisk hälsa, 10 oktober.

Ansvariga förvaltningar: Kommunledningsförvaltningen i samverkan med samtliga förvaltningar

Åtgärdsområde:

7. Höja kompetensen hos personal och andra nyckelpersoner

Uppföljning: Antal genomförda informationskampanjer samt genomförda aktiviteter, antal besökare mm.

Preventionsnivå: Universell

Kommunövergripande rutiner

Ta fram och implementera kommunövergripande rutiner för hur medarbetare ska agera vid risk för suicid, suicidförsök samt suicid hos medarbetare. Rutinerna ska tas med i chefshandbok samt personalhandbok.

Ansvariga förvaltningar: Kommunledningsförvaltningen i samverkan med samtliga förvaltningar

Åtgärdsområde:

4. Se suicid som psykologisk olycka
8. Genomföra händelseanalyser efter suicid

Uppföljning: Rutiner framtagna och kända av verksamheterna

Preventionsnivå: Selektiv

Verksamhetsanpassade rutiner

Ta fram och implementera verksamhetsanpassade rutiner vid risk för suicid, suicidförsök samt suicid hos elev, brukare, klient, besökare m.fl.

Ansvariga förvaltningar: Samtliga förvaltningar i samverkan (Vård- och omsorgsförvaltningen ska revidera sina befintliga rutiner)

Åtgärdsområde:

4. Se suicid som psykologisk olycka
8. Genomföra händelseanalyser efter suicid

Uppföljning: Rutiner framtagna och kända av verksamheterna

Preventionsnivå: Selektiv

Stöd för chefer

Ta fram ett APT-kit för chefer gällande suicidprevention som läggs i årshjulet för chefer samt i chefshandboken.

Ansvariga förvaltningar: Kommunledningsförvaltningen

Åtgärdsområde:

6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Höja kompetensen hos personal och andra nyckelpersoner

Uppföljning: Framtaget APT-kit och implementerat i verksamheterna

Preventionsnivå: Universell och selektiv

Analysera risker för suicid i fysisk miljö

Analysera i samarbete med andra aktörer risker för suicid i olika fysiska offentliga miljöer i kommunen, av befintliga miljöer och nybyggnation. Åtgärda risker i den fysiska miljön.

Ansvariga förvaltningar: Samhällsbyggnadsförvaltningen i samverkan med kommunledningsförvaltningen, service- och teknikförvaltningen, VSR

Åtgärdsområde:

3. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid

Uppföljning: Skapande av en samverkansgrupp. Genomförda aktiviteter/åtgärder av risker.

Preventionsnivå: Universell och selektiv

Rutiner för risker för suicid i fysisk miljö

Ta fram och implementera rutiner för att analysera risker för suicid i olika miljöer.

Ansvariga förvaltningar: Samhällsbyggnadsförvaltningen i samverkan med kommunledningsförvaltningen, service- och teknikförvaltningen, VSR

Åtgärdsområde:

3. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid

Uppföljning: Rutiner framtagna och kända av verksamheterna

Preventionsnivå: Universell och selektiv

Samverkan suicidprevention

Fortsatt arbete med en lokal samverkansgrupp kring suicidprevention, där ideella organisationer bjuds in för samverkan om suicidprevention

Ansvariga förvaltningar: Kommunledningsförvaltningen i samverkan med samtliga förvaltningar

Åtgärdsområde:

8. Stödja frivilligorganisationer

Uppföljning: Antal nätverksträffar samt aktiviteter tillsammans med ideella organisationer.

Preventionsnivå: Universell och selektiv

Genomförande

Handlingsplanen innehåller en sammanställning av konkreta evidensbaserade suicidpreventiva insatser, utifrån samtliga nämnders ansvarsområden, som tillsammans ska leda till att målen med strategin uppnås.

Det är ingen nämnd som ensam ansvarar för att arbeta med suicidprevention. Arbetet måste ske av flera nämnder, var för sig och i samverkan. Varje enskild förvaltning ansvarar dock för att prioritera och implementera aktiviteterna, med utgångspunkt i invånarnas behov och verksamhetens förutsättningar. Uppföljningen av det samlade suicidpreventiva arbetet i kommunen ska göras årligen i samband med årsredovisningen.